

صادرات خاویار ایران

بیشترین مقصد صادرات خاویار ایران به امارات و سپس انگلستان و آلمان بوده است. البته صادرات گوشت ماهیان خاویاری سالانه حدود ۵۰۰ تن است که با توجه به افزایش تولید به سرعت در حال افزایش است.

واقعاً موفقیت چشمگیری بود که بسیار اهمیت دارد.

طبق آمار و اظهارنامه‌های رسمی گمرک جمهوری اسلامی ایران ارزش صادراتی آبزبان ما نزدیک ۴۰۰ میلیون دلار است که ارزش واقعی بیشتر از این تخمین زده می‌شود.

۱۳۷ میلیون دلار از این رقم ناشی از صادرات میگو بوده که ارزشی از محل صادرات به کشور روسیه حدود ۷۰ میلیون دلار است.

کشور چین یکی از بزرگترین تولیدکنندگان آبری به خصوص میگو در جهان است. آنها سالانه یک میلیون و ۴۰۰ هزارتن میگو تولید می‌کنند اما سال گذشته (۱۴۰۱) از ایران ۶ هزارتن میگو خریداری کردند و البته سال‌های قبل ۱۴۰۲ حدود ۱۷ تا ۱۸ هزارتن میگو خریداری کرده بودند اما در سال گذشته سهم چین کاهش پیدا کرد، البته میگوی ایران به کشورهای تایلند، کره و ویتنام نیز صادر می‌شود.

بنابراین تمام بازارهای مهم دنیا به غیر از آمریکا هدف صادرات آبزبان ایران هستند و البته تمایل بیشتری به سمت اتحادیه اروپا، روسیه و کشورهای عربی و شرق آسیاست.

● در بحث صادرات ماهیان حرام گوشت آیا شرایطی برای افزایش صادرات این محصول در آینده داریم؟

ما یک زمانی فقط دو کالای صادراتی (خاویار دریایی و میگوی دریایی) داشتیم که اکنون صید خاویار دریایی ممنوع شده و صید میگوی دریایی نیز به مصرف داخل کشور خصوصاً استان‌های ساحلی می‌رسد. در سال ۱۳۷۰ ما حدود ۹۰ میلیون دلار صادرات آبزبان داشتیم که ۷۰ میلیون دلار آن خاویار دریایی و ۲۰ میلیون دلار میگوی دریایی بود؛ آن زمان خاویار پرورشی نداشتیم.

اگر روش‌های کشت و پرورش آبزبان رشد نمی‌کرد و صید ماهیان دریایی حرام گوشت اضافه نمی‌شد، ما چیزی به نام صادرات آبزبان نداشتیم زیرا اکنون از محل خاویار دریایی و میگوی دریایی یک دلار هم صادرات نداریم.

اما امروز ۵۰۰ میلیون دلار صادرات داریم که نشان‌دهنده ترکیب صادراتی خوب کشور ما است زیرا در دهه اخیر به سمت تولید محصولات آبری‌پروری رفته‌ایم. همچنین در ۱۲ سال گذشته عدد صادرات ماهیان حرام گوشت نیز صفر نبود اما امروز این عدد به ۱۱۵ میلیون دلار رسیده است که رشد خوبی را نشان می‌دهد اما در همین منابع آبری نیز محدودیت داریم زیرا افزایش بی‌رویه صید از منابع خلیج فارس می‌تواند ما را با مشکل کمبود ذخایر مانند ماهیان خاویاری در دریای خزر روبه‌رو کند بنابراین صید این گونه نیز باید با برنامه‌ریزی و مدیریت انجام شود.

در سال‌های اخیر کشور ما در تولید و پرورش محصولاتی چون زالو و قورباغه که مورد توجه برخی کشورها قرار دارد، تمرکز کرده است، البته تولیدات جسته و گریخته‌ای در این بخش‌ها داریم اما تولیدات در حد تجاری نیست. البته مؤسسه تحقیقات علوم شیلات ایران نیز اقداماتی در زمینه پرورش حلزون و جلبک انجام داده که هنوز تجاری‌سازی نشده است.

در بحث کشت حلزون در استان کرمان بخش عمده تولید صرف شرکت‌های دارویی، آرایشی و بهداشتی می‌شود و مقداری از این محصول نیز به کشور امارات صادر می‌شود اما تولید تجاری قابل توجهی نیست.

در بحث تولید جلبک نیز، تولیداتی برای شرکت‌های آرایشی بهداشتی داریم به طوری که باعث شده نیاز کشور از منابع داخلی تأمین شود و واردات این محصول کاهش یابد.

بنابراین یکسری بخش‌ها مثل گیاهان دریایی (جلبک) ماهیان حرام گوشت، حلزون، قورباغه و زالو مواردی است که در آینده می‌تواند توسعه پیدا کند و زمینه صادراتی برایش وجود دارد.

عکس: علی محمدی/ایران

در گفت‌وگو با دبیرکل اتحادیه تولید و تجارت آبزبان ایران مطرح شد

افزایش ۶۵ درصدی صادرات آبزبان در بهار سال جاری

۹۱ میلیون دلار محصولات شیلاتی طی سه ماهه ابتدای سال به دیگر کشورها صادر شده است

اشتغال

هماهنگی خواه

روزنامه نگار

بخشی از تولیدکنندگان ماهیان خاویاری، میگو و ماهیان زینتی و ماهی در قفس مستقیم یا غیرمستقیم (از طریق خدماتی که از اعضای صادرکننده اتحادیه دریافت می‌کنند) تحت پوشش این اتحادیه هستند اما پرورش‌دهندگان ماهیان گرمابی و سردابی و نیز صیادان تحت نظارت سایر اتحادیه‌های مربوطه خودشان هستند.

علی اکبر خدایی، دبیرکل اتحادیه تولید و تجارت آبزبان ایران درخصوص آخرین وضعیت تولید و صادرات آبزبان ایران با خبرنگار «ایران اقتصادی» گفت‌وگو کرد.

● وضعیت میزان صادرات محصولات شیلاتی از جمله میگو، ماهیان خاویاری، قزل آلا، ماهیان حرام گوشت چگونه است و آیا نسبت به سال گذشته افزایش داشته‌ایم؟

براساس آمار رسمی گمرک جمهوری اسلامی ایران در سه ماهه ابتدایی سال ۱۴۰۲، ۵۱،۳ هزارتن صادرات محصولات شیلاتی به ارزش ۹۱ میلیون دلار داشته‌ایم که نسبت به مدت زمان مشابه سال گذشته که این میزان صادرات ۳۲،۵ هزارتن بود حدود ۶۰ درصد افزایش وزنی و حدوداً ۶۵ درصد افزایش ارزش صادراتی داشته است که این حجم صادراتی بسیار اهمیت دارد. بیش از ۱۸ هزارتن از این میزان صادرات تولیدات پرورشی بوده است که شامل ۷ هزارو ۵۰۰ تن میگو، ۷ هزارو ۵۰۰ تن ماهیان گرمابی (صادرات کپورماهیان به طور عمده به عراق)، ۲ هزارو ۴۰۰ تن قزل آلا، ۷۵۰ کیلوگرم خاویار پرورشی و مقداری ماهیان زینتی است.

همچنین ۱۸ هزارو ۶۰۰ تن ماهیان دریایی (به طور عمده ماهیان حرام گوشت نظیر یال اسبی، مارماهی، مرکب و...) و ۱۴ هزارتن خوراک آبزبان صادر شده است.

● ارزش‌آورترین محصول صادراتی در حوزه شیلاتی کدام آبری

اتحادیه تولید و تجارت آبزبان ایران در حوزه تجارت مربوط به صادرات و واردات آبزبان و فرآورده‌های آن است و در حوزه تولید شامل تولیدات صنعتی آبزبان از جمله فرآوری و بسته‌بندی و عرضه‌کنندگان ماهی و میگوی منجمد بسته‌بندی شده در بازار داخلی، صنایع کنسرو، تولید خوراک آبزبان و تجهیزات و ادوات مرتبط با صنعت آبزبان است و اعضای اتحادیه را فعالان این بخش از صنعت تشکیل می‌دهند.

میگو و ماهیان زینتی و ماهی در قفس مستقیم یا غیرمستقیم (از طریق خدماتی که از اعضای صادرکننده اتحادیه دریافت می‌کنند) تحت پوشش این اتحادیه هستند اما پرورش‌دهندگان ماهیان گرمابی و سردابی و نیز صیادان تحت نظارت سایر اتحادیه‌های مربوطه خودشان هستند.

علی اکبر خدایی، دبیرکل اتحادیه تولید و تجارت آبزبان ایران درخصوص آخرین وضعیت تولید و صادرات آبزبان ایران با خبرنگار «ایران اقتصادی» گفت‌وگو کرد.

است؟

درحال حاضر ارزش‌آورترین محصول پرورشی ایران میگو است که ۷ هزار و ۵۰۰ تن صادرات آن ۲۸ میلیون دلار و ماهیان حرام گوشت با ۱۸ هزار و ۶۰۰ تن ۳۲ میلیون دلار ارزشی برای کشور به همراه داشته است، البته قابل ذکر است که قیمت پایه میگو نسبت به ماهیان حرام گوشت بالاتر است.

طی ۱۲ سال گذشته یعنی بین سالهای ۱۳۹۰ تا ۱۴۰۱ حدود ۲۴۷ هزارتن صادرات میگو به ارزش ۹۰۶ میلیون دلار به ۷۹ کشور دنیا داشتیم که رقم قابل توجهی است.

● بیشتر به چه کشورهایی

محصولات مختلف شیلاتی را

صادر می‌کنیم؟

در ۱۱ سال اخیر به ۴۴ کشور دنیا

که بیش از ۶۴ درصد از نظر ارزش در سال ۱۴۰۱ رشد داشته‌ایم.

صادرات ۸۰ درصد محصولات شیلاتی ایران به امارات، چین و کشور روسیه به دلیل نزدیکی به ایران از اهمیت ویژه‌ای برای صادرات محصولات برخوردار است.

● بیشترین آبزبان صادراتی

ایران و حجم صادرات به روسیه

چقدر است و آیا صادرات ما به

روسیه افزایش پیدا کرده است؟

طی ۷ سال اخیر، ۵۲ هزارتن ماهی قزل آلا به ارزش ۱۷۰ میلیون دلار به ۱۹ کشور دنیا از جمله عراق (۴۰ هزارتن) آذربایجان، امارات و روسیه صادر شده است.

کشورهای هدف صادراتی ما در سال گذشته ۵۵ کشور بوده که بیشترین میزان صادرات به کشور چین رقم خورد. کشورهای حوزه خلیج فارس بویژه امارات و کشور روسیه به همراه چین ۸۰ درصد میزان کل صادرات ایران را جذب می‌کنند.

اما درباره میگو، تا ۱۰ سال پیش (قبل از دهه ۱۳۹۰) امارات بازار اصلی صادرات این محصول بود، اما طی ۸ و ۹ سال گذشته به طور متوالی مقصد اصلی صادرات میگو ایران کشور چین بوده است این روند نیز تغییر کرده و در طول یکسال گذشته

برنامه افزایش تولید آبزبان باعث متعادل سازی قیمت‌ها در داخل کشور می‌شود؛ سرانه مصرف آبزبان در ایران را چگونه می‌بینید و آیا پیامی برای مردم جهت افزایش مصرف این محصول پروتئینی در ایران دارید؟

آبزبان ایران از لحاظ کیفیت از جایگاه ویژه‌ای در جهان برخوردار است، زیرا از مجموع یک میلیون و ۲۸۰ هزارتن آبزبان تولیدی کشور، حدود ۱۴۰ هزارتن (بدون احتساب خوراک آبزبان) یعنی بیش از ۱۰ درصد تولید صادر می‌شود. این درحالی است که در سایر بخش‌های تولیدی کشور چنین ظرفیتی وجود ندارد و این نشان‌دهنده کیفیت ماهی و میگوی کشور ما است که در دنیا مورد استقبال قرار می‌گیرد، بنابراین مردم هم می‌توانند از این مزیت با اعتماد کامل بهره ببرند. آبزبان ایران از کشورهای اتحادیه اروپا، چین و روسیه گواهی صادراتی دارد، همچنین نزدیک ۶۰ شرکت ایرانی در کشور چین رجیستر شده‌اند یعنی آبزبان ایران به بزرگترین بازارهای آبزبان دنیا صادر می‌شود بنابراین انتظار می‌رود مردم به این تولیدات اعتماد و اطمینان کنند و مصرف را افزایش دهند.

سرانه مصرف آبزبان ایران نسبت به کشورهای دنیا کمتر است که به نظر من نیاز به فرهنگ‌سازی و آشنایی بیشتر مردم با نحوه و تنوع پخت و پز آبزبان دارد که باید مورد توجه قرار گیرد. در بحث قیمت نیز با افزایش راندمان تولید بزودی شرایط به گونه‌ای فراهم می‌شود که مردم بتوانند از این محصول پروتئینی سفید با قیمت‌های مناسب بهره ببرند.

مجموع صادرات آبزبان

ایران سال گذشته از

لحاظ وزنی ۱۷۹ هزارتن به

ارزش ۳۸۲ میلیون دلار

صادرات آبزبان سال ۱۴۰۰

بوده که در مقایسه با آمار

باید بدانیم که رشد خیلی

خوبی را شاهد بوده‌ایم. در

سال ۱۴۰۰ مجموع صادرات

آبزبان کشور ۱۵۱ هزار تن

به ارزش ۲۳۲ میلیون دلار

بوده است که در مقایسه با

یکدیگر مشخص می‌شود

که بیش از ۶۴ درصد از

نظر ارزشش در سال ۱۴۰۱

رشد داشته‌ایم

